

«AZƏRBAYCAN» qəzetiinin 1918-ci il 9 oktyabr (Çəşənba günü) tarixli X nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

AZƏRBAYCAN

BAKİ SƏHƏRİ VƏ ƏTRAFI ƏHALİSİNƏ ELANI-RƏSMİ

1 – Bəzi başpozuq əşqiya [quldurlar] və aşərrənin [yaramazların] aqrazi-xüsusiyyələri [şəxsi məqsədləri] uğrunda kəndi-kəndilərinə məmər süsü verərək, gecə və ya günləri bəzi erməni ailələrinə bilmüraciə filan və ya filan adamın polis müfəttişi və ya qradanacaçnik tərəfindən tələb edildiyindən bəhsələ, kəndilərini götürdükərləri və ya götürmək istədikləri xəbər alınmışdır.

2 – Əhali ümumən bilməlidir ki, hökumətə kəndilərinə lüzum görülen hər hansı adamı gecə aramaya lüzum yoxdur; hökumət istədiyi təftişatı gündüz yapar. Binalayeh, gecə bu yolda müraciət vüquunda ilk tədbir olmaq üzrə hadisəni darhal ən yaxın polis mərkəzinə xəbər verməli və gündzləri 25-80 nömrəli, gecələri nisfülleydən [gecə yarısından] sonra üçün 44-66 polis müfəttişiyinə telefon etməlidir.

3 – Polis vəzaihinin [vəzifələrinin] başipozuqlarla əlaqəsi olmadığından, hüviyyat [şəxsiyyətini] və sıfəti-rəsmiyəsini [rəsmi kimliyini] uniformasıyla olmazsa belə, övraqı-rəsmiyəsiyle [rəsmi sənədləri ilə] isbat edəməməyən heç bir kimseyə əhali etibar və təbəqiyət [tabeçilik] etməməli və vüquunda [baş verdikdə] bərvəchimərəz [deyildiyi şəkildə] polisə ixbarlılığı olunmalıdır [hadisə xəbər verilməlidir].

4 – Tərəfimizdə şiddətlə təqib edilməkdə olduqlarından er və ya gec yaxalanacaq bu misilli əşxasi [bu kimi şəxsləri] bilənlərin lütfin müfəttişiyə ixbar etməsi və bili bərə salaməti-ümumiyyətə aleyhinda bunları kətmədən [gizləndənlərin] faili-müştərək ədd edilərək [cınayat ortağı hesab edilərək] ən şəhid [şiddətlə] cəzaya məruz qalacaqları əhəmiyyətlə elan olunur.

2/10/34 [2 oktyabr 1918]
Azərbaycan Polis müfəttiş-i-ümumisi Bəhaəddin

ELANI-RƏSMİ

Düşmənin əsnayı-firarında [qaçarken] buraxıldığı toplardan bəzilərinin qəmə və durbinlərinin gizlədiklərindən, əhalidən top qəmə və durbinlərinin bulub da gətirənlərə bəhər [hər bir] qəmə üçün iki min və bəhər top durbini üçün min rubla mükafat veriləcəyi və bunların Polis Müfəttişiyinə müraciətləri lüzumu elan olunur.

Azərbaycan Polis müfəttiş-i-ümumisi:
Bəhaəddin

BAKIDA MÖVCUD BİLÜMUM RUS ZABİTANINA ELANI-RƏSMİ

Məsiətlərində müşkilət çəkən rus zabitanının hökumət namına tərəfi-halları [rifahının yaxşılaşdırılması] Ordu Komandanı Paşa həzərləri tərəfindən veriləcəyindən, əmr olunmaqla, kəndilərində olaraq Bakida mövcud bilümum [bütün] rus zabitanının zükür və ünas [kişi və qadın] ailələri əfradinin [fərdlərinin] isimlərini həvi [tehvi edən] birər lista [siyahı] ilə Polis Müfəttiş-i-Ümumiyyinə müraciətlə dəftəri-məxsusuna qeyd olunmaları lüzumu elan olunur.

Azərbaycan Polis müfəttiş-i-ümumisi: Bəhaəddin.

HÖKUMƏT QƏRARDADI

Maarif Nəzarətindən
Xalq müəllimləri kursları təşkil etməkdən ötrü Maarif Nəzarətinə 126759 manat 50 qəpik pul buraxılsın.

Nuxu zükür [oğlanlar] gimnaziyasını idarə etmək üçün 21046 manat 62 qəpik verilsin.

Azərbaycan Cümhuriyyətində on ədəd xalq məktəbi nəzarəti taşķıl etnə. Maarif nazırına mühəvələt etmək [tapşırmaq]. Buraya hazırlıki nazırıldar [əsər] daxil olub, müvəqəti olaraq 3 mart 1918 tarixli qanun mövcibcə [qanunu uğğun olaraq] müvəqibləri almılmalıdır.

Har nəzarət cənbində [nazındə] işbu qərar ilə daftərxana düzəltməli: Katib 450 manat, daftərxana qulluqçusu 300, mühabib 200 manat mövəqiblə olsun və nəzarətin manzıl kirayasından ötrü 100 manat, yanacaq, işq və sudan ötrü 100 manat verilsin.

Yuxarıda yazılı nəzarətləri təşkil etmək üçün 1918-ci ilin eylüldün [sentyabrın] 1-dən Maarif Nəzarətinə qırıq altı min (46000) buraxılsın.

Nəzarətlərinə daftərxanalarını düzəltmək üçün Maarif Nəzarətinə iżirri beş min (25000) manat verilsin.

a) İbtidai məktəblərdən dəslər ana dilində oxunub, ciddi surət türk dil oxunmalıdır.

b) Ali-ibtidai və edadi məktəblərdən tədris türk dilində olmalıdır. Millilişəli ali-ibtidai məktəblərdən tədris ana dilində olub, 1918-19 oxucu ili müddətində türk dil oxunacaqdır. Hərgələz oxucular, galəcək oxucu ilində da bu növəl dəslər oxunub, axırdıca turk dil tədrisini keçməlidirlər.

c) Millilişəli erməni və rus səbəbəri – ki bunlarda tədris ana dilindədir – fəsx [ləğv] olunur.

d) Edadi məktəblərin 5-ci sinifindən başlayaraq, məktəbi itmənə [bitirənə] kimi oxucular rus dilində tədris etməlidirlər. Bununla edadi məktəblərin hamı siniflərində ciddi bir surət türk dilin oxunmasına Maarif nazırı diqqət etməlidir.

e) Edadi və ali-ibtidai məktəblərindən qeyri-müsləman oxucular elmi-iliyi dərsini oxumalarıdır.

f) Bir sinifdə əcnəbi millət oxucularının adədi ondan az olmazsa, onlar üçün ana dil tədrisi mürkündür.

g) Xarici elmi-iliyi və ana dillərinin tədris məxərici hökumət xəzənidəndər.

h) Ərazi nazırına mühəvələlər olunur ki, Tiflisdəki Mədəniyyət-məktəblərinin Bakıya köçürülməsi şəraitini [şartları] müzakirəyə qoymaq üçün hökumətə təqdim etsin.

i) Azərbaycan Hökumətinin Gürcüstandakı siyasi nümayəndəsinə xəbər verməli ki, bu məktəbin Bakıya köçürülməsinə müvənit etsin.

Daxiliyyə Nəzarətindən

Ağdaşın torpağı və idarəsi barəsində məruza verməyi Daxiliyyə nazırına mühəvələt edilir [tapşırılır]. Daxiliyyə nazırına mühəvələt etməli ki, keçmiş ixtıl zamanı Ganca guberniyasında idarə, təşkilat və aləhiddə zəvata [ayrı-ayrı şəxslər] verilən zərərlərin məqdarını təyin etmək üçün Ərazi, Daxiliyyə, Ədliyyə və Maliyyə nəzarətləri nümayəndələrindən ibarət bir heyət təşkil edilsin.

Məslisi-Müəssisan intixabının [seçiləşən] əsas qanunlarını tartıb etmek üçün Heyati-Vükəla Rəisi [Baş Nazir], Daxiliyyə və Maarif nazırı xüsusi bir heyət təşkil etməlidirlər.

Maliyyə Nəzarətində

Spirit məşrubatının [spiritli içkiların] azad satışı elan olunub, bunlardan verilmiş qanun mövcibcə [qanuna müvafiq] vergi alınıncadır.

Türük və Məabir Nəzarətində [Naqliyyat və Rabitə Nazırlığında]

Kür çayı gəmicişiliyi naziri [müfəttiş] Seremetyevskiya Qalagayın xəzənəsi vəsitsi qulluqçuları avqust ayı mövəcibini vermek üçün 7117 manat 17 qəpik buraxılsın. Türk və Məabir nazırına mühəvələ olunur [tapşırılır] ki, Kür çayında gəmicişlik, qulluqçuların sayı və galəcəkdə buradakı gəmicişli intişi verib [gəmicişli inkişaf etdirib], ediləcək maxarıcı tayin etməkdən ötrü Qalagayın xüsusi nümayəndəsi göndərsin.

Hökumət idarəsinin müdürü: R. Xoyski
Karguzar: İ. Vakilov

Ərazi Nəzarətinin əmri

Nömrə 43.
Şəxslər meşəliyinin 3-cü dərəcə meşəbəyi müvəni Xaspoldə bay Hacıyev Bakı guberniyası Goyçay meşəliyində həman qulluğa təqdim olunur.

Ərazi nazırı əvəzini: İ. Hacıyev

AZƏRBAYCAN CÜMHURİYYƏTİNDƏN ƏHALİNİN NƏZƏR-DİQQƏTİNƏ

Azərbaycan Cümhuriyyəti dövləti ilk iqdamında [ilk işlər] Azərbaycan Hökumətinin birinci və üməd sərmayəsi hesabında ədd edilən [sayılan] Bakıda qanum neft mədənnələrinin və sair fabrikaların kamali-müvaffaqiyətə işə düşmələri üçün çalışmadır.

Məmləkətimizdə sənayenin və ticarətin doğru yola voz olması [qoymalı] üçün ümum əhalinin və zəhmətkeşlərinin ədd edilən [sayılan] Bakıda qanum neft mədənnələrinin və sair fabrikaların kamali-müvaffaqiyətə işə düşmələri üçün çalışmadır.

Məmləkətimizdə sənayenin və ticarətin doğru yola voz olması [qoymalı] üçün ümum əhalinin və zəhmətkeşlərinin ədd edilən [sayılan] Bakıda qanum neft mədənnələrinin və sair fabrikaların kamali-müvaffaqiyətə işə düşmələri üçün çalışmadır.

Azərbaycan Cümhuriyyəti ümum Bakıda madənnələrdə və fabrikalarda işləyən fəhlələri bu gündən işlərinə sürət etməyə [başlamış] davet edir. Əks surətdə, davət edildiyi günən beş günə qədər işlərinə bir fəvvarlılığı təşrifi boyun qəzifərlər işə vəzifələrindən məzul [azad] edilmiş hesab olunur.

Heyati-Vükəla Rəisi: F. X. Xoyski
Ticarət və Sənaye naziri: A. Aşurovlu
1 oktyabr 1918

BAKİ, 2 MƏHƏRRƏM [9 OKTYABR]

Bölgəvəkərlər zamanı sahiblərindən cəbr ilə alınıb da "dövlətin" taht-təsərrüfünə [istifadəsinə] keçən mədənnələrin və başçıları tərəfindən işsüsdən Azərbaycan Cümhuriyyəti tərəfindən lazımi fərمان sadır oldu [verildi]. İqtisad və mədənnəyyat nöftəyinən işbu fərمان paytaxtımız və bütün məmələkətəmizdən geniş bir yol açır.

Çəhərşənba, 2 məhərrəmələrə sənəd
1337. 9 təşrin-i-əvvəl sənəd 1918.

Gündəlik siyasi, ictimai, ədəbi, iqtisadi türk qəzetəsidir

Məhəlli-idarə:
Bakı, Kolyubakinskaya küçədə
"Azərbaycan" idarəsi.

Telefon nömrə: 6-91.

Tək nüsxəsi 50 qəpik.

Türk və islamiyyət məfvid məqalələrə
səhifələrimiz açıqdır.

Dərc olunmayan övraq idarə edilməz.

Dərc edilən məqalətin mükafatını
idarə təyin edir.

Abuna şərəti:
Yanvarın birincədə Bakı üçün 35,
başqa şəhərlərə 42 rubladır.
Bir aylığı Bakı 12,
başqa şəhərlərə 19 rubladır.

Elan fiati: sətri 2 rublo. Korratlə gedən
elanlar üçün güzəst edilir.

Siyasi, ictimai, ədəbi və iqtisadi gündəlik

«AZƏRBAYCAN» qəzetəsinə abunə dəftəri açıqdır.

Qəzetəmizdə iştirak etmək üçün müqtedir qələm sahiblərindən lazımi əşxas[i] idarəmiz dəvət etmişdir. Böyük şəhərlər və əhəmiyyətli mövqelərdə müxbirlərimiz mövcuddur. Tiflis ilə xüsusi telefon mühəbbətə [xəbərləşməməz] olmaqla bərabər, teleqraf acentəliyimiz hər bir məhüm xəbərləri intişi [yaymağa] çalışacaqdır. Kağız bahası [qızılım] və başqa məvəddə [maddələr] sabit olmamağı münasibəti ilə, şimdilik abuna bahası yanvar ayının birincədə qəbul edilir.

Bakıda:

3 aylığı 35 rublə;
1 aylığı 12 rublə.

Başqa şəhərlərdə:

3 aylığı 42 rublə;
1 aylığı 19 rublə.

Müraciət üçün adres:

Bakı, Kolyubakinskaya küçədə (Parapet) "Azərbaycan" qəzetəsi idarəsi.

Bakı, Kolyubakinskaya kontora gazety "Azərbайджан".

Sosialistlər və kommunistlərin dedikləri "ümumun mənəfəyi" o zaman olur bilər ki, na vaxt ki, "ümum" özündə bir intizam, bir hərliq, anlaysı əolsun. Lakin "ümum"da böyük xasiyyətlər olmadiqda, onun göründüyü işlər büsübüntün zayə olub gedər. İndiyədək bütün yer üzündə umumun ehtiyacını xüsusi təşəbbüsət ilə dəfə olunur. Hər bir işda azadlıq, sərbəstlik asası icab edilərə, ticarət və sənə-ətdə böyük asası – ümdə şərtindən, böyük qəvvə və qeyri-müvəttəzəməzəm bir qəvvə hər bir şeyi "milliləşdirək" qəsdində olduqda, məməkətin təcərit və sənətənənənənənənənənənən

